A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2009. október 22.*

A C-261/08. és C-348/08. sz. egyesített ügyekben,

az EK 68. és EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Tribunal Superior de Justicia de Murcia (Spanyolország) a Bírósághoz 2008. június 19-én, illetve július 30-án érkezett 2008. június 12-i és július 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

María Julia Zurita García (C-261/08. sz. ügy),

Aurelio Choque Cabrera (C-348/08. sz. ügy)

és

a **Delegado del Gobierno en la Región de Murcia**

között folyamatban lévő eljárásokban,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: P. Lindh a hatodik tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, A. Rosas, U. Lõhmus (előadó), A. Ó Caoimh és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságnak a Bírósághoz 2008. június 19-én érkezett 2008. június 13-i kérelmére, amelyben az eljárási szabályzat 104b. cikke alapján a C-261/08. sz. ügyben az előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi eljárásban történő elbírálását kéri,

tekintettel a Bíróság harmadik tanácsának az előzetes döntéshozatalra utalás sürgősségi eljárásban történő elbírálásának megtagadásáról szóló 2008. június 25-i határozatára,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– A. Choque Cabrera képviseletében E Bermejo Garrés procuradora és A. Corbalan Maiquez abogado,

– a spanyol kormány képviseletében N. Díaz Abad, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében I. Bruni, meghatalmazotti minőségben, segítői: G. Fiengo és W. Ferrante avvocati dello Stato,

– az osztrák kormány képviseletében E. Riedl, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében M. Wilderspin és E. Adsera Ribera, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2009. május 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az EK 62. cikk 1. pontjának és 2. pontja a) alpontjának, valamint a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 105., 1. o.) 5., 11. és 13. cikkének értelmezésére vonatkoznak.

2 E kérelmeket a M. J. Zurita García (C-261/08. sz. ügy), illetve A. Choque Cabrera (C-348/08. sz. ügy) bolíviai állampolgárok és a Delegado del Gobierno en la Región de Murcia (Murcia tartomány kormánybiztosa, a továbbiakban: Delegado del Gobierno) között, a spanyol államterületről kiutasító és a schengeni térségbe való belépést öt évre megtiltó, velük szemben hozott határozatok tárgyában folyamatban lévő két jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

A Schengeni Jegyzőkönyv

3 Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez az Amszterdami Szerződéssel csatolt, a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv (a továbbiakban: jegyzőkönyv) 1. cikke szerint az Európai Unió tizenhárom tagállama felhatalmazást kap arra, hogy egymás között megerősített együttműködést hozzanak létre az említett jegyzőkönyv mellékletében meghatározott schengeni vívmányok hatálya alá eső területeken. Ezt az együttműködést az Európai Unió intézményi és jogi keretén belül folytatják az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés megfelelő rendelkezéseinek tiszteletben tartása mellett.

4 A jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdése első albekezdésének értelmében az Amszterdami Szerződés hatálybalépésének időpontjától, azaz 1999. május 1-jétől a schengeni vívmányokat azonnali hatállyal alkalmazni kell az e jegyzőkönyv 1. cikkében említett tizenhárom tagállamra.

5 Az említett vívmányok közé tartozik többek között a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, Schengenben, 1985. június 14-én aláírt megállapodás (HL 2000. L 239., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 3. o.), valamint a tagállamok illetékes hatóságaira vonatkozó, a tagállamok külső határainak harmadik országbeli állampolgárok által történő átlépésekor az úti okmányok rendszeres bélyegzésének követelményéről, valamint a schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló schengeni egyezmény és a Közös Kézikönyv rendelkezéseinek e célból történő módosításáról szóló, 2004. december 13-i 2133/2004/EK tanácsi rendelettel (HL L 369., 5. o.) módosított, a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, Schengenben, 1990. június 19-én aláírt egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o., a továbbiakban: SMVE).

6 A jegyzőkönyv 2. cikke (1) bekezdése második albekezdésének második mondata alapján az Európai Unió Tanácsa 1999. május 20-án elfogadta az Európai Közösséget létrehozó szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően a schengeni vívmányokat alkotó valamennyi rendelkezés, illetve határozat jogalapjának meghatározásáról szóló 1999/436/EK határozatot (HL L 176., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 152. o.). E határozat 2. cikkének a határozat A. mellékletével összefüggésben értelmezett rendelkezéseiből kitűnik, hogy a Tanács az EK-Szerződésnek a „Vízumok, menekültügy, bevándorlás és a személyek szabad mozgására vonatkozó egyéb politikák” című IV. címe alá tartozó EK 62. és EK 63. cikket határozta meg az SMVE 23. cikkének jogalapjaiként.

Az SMVE

7 Az SMVE 6b. cikke kimondja:

„(1) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányaiban nem szerepel a beléptető bélyegző lenyomata, az illetékes nemzeti hatóságok vélelmezhetik, hogy az úti okmány birtokosa nem felel meg, vagy már nem felel meg az adott tagállamban való tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek.

(2) A vélelem megdönthető, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezt olyan hitelt érdemlő módon – például utazási jegy vagy a tagállamok területén kívül való tartózkodásának bizonyítására alkalmas eszköz útján – bizonyítja, amelyből megállapítható, hogy teljesítette a rövid tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeket.

[…]

(3) Amennyiben az (1) bekezdésben említett vélelem megdöntése sikertelen, a harmadik országbeli állampolgárt az illetékes hatóságok kiutasíthatják az érintett tagállam területéről.”

8 Az SMVE 23. cikke szerint:

„(1) Az a külföldi, aki nem felel meg vagy már nem felel meg a rövid tartózkodásra vonatkozó, a Szerződő Fél területén belül alkalmazandó feltételeknek, főszabályként köteles a Szerződő Felek területét haladéktalanul elhagyni.

[…]

(3) Ha a külföldi nem távozik önként, vagy feltehetőleg nem fog önként távozni, illetve ha azonnali távozása nemzetbiztonsági vagy közrendvédelmi érdekből szükséges, annak a Szerződő Félnek a területéről, ahol elfogták, az illető Szerződő Fél nemzeti

jogszabályainak megfelelően ki kell toloncolni. Ha e jogszabályok alapján a kitoloncolás nem megengedett, az érintett Szerződő Fél megengedheti az érintett személynek, hogy a területén maradjon.

[…]

(5) A (4) bekezdés rendelkezései nem érintik sem a menedékjogra vonatkozó nemzeti rendelkezések, sem az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyv által módosított, 1951. július 28-i, menekültek jogállásáról szóló genfi egyezmény, sem pedig e cikk (2) bekezdésének vagy ezen egyezmény 33. cikke (1) bekezdésének alkalmazását."

Az 562/2006 rendelet

9 Az 562/2006 rendelet a határellenőrzés területén hatályban lévő szövegeket kodifikálja, és a külső határok átlépésére vonatkozó szabályokat kifejtve a határok integrált irányítására vonatkozó politika jogalkotási irányának konszolidálását és fejlesztését célozza.

10 Az említett rendeletnek a beutazási feltételek harmadik országok állampolgárai számára című 5. cikke szerint:

„(1) Hat hónapon belül három hónapot meg nem haladó tartózkodás esetén a harmadik országok állampolgáraira a következő beutazási feltételek vonatkoznak:

a) érvényes, a határ átlépésére jogosító úti okmánnyal vagy okmányokkal rendelkeznek;

b) érvényes vízummal rendelkeznek, amennyiben az szükséges a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2001. március 15-i 539/2001/EK tanácsi rendelet [HL L 81., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 65. o.] értelmében, kivéve ha érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkeznek;

c) igazolják a tervezett tartózkodás célját és körülményeit, és megfelelő anyagi fedezettel rendelkeznek mind a tervezett tartózkodás időtartamára, mind pedig a származási országba való visszatéréshez, vagy egy olyan harmadik országba történő átutazáshoz, ahová őket biztosan beengedik, illetve képesek ezt a fedezetet jogszerűen biztosítani;

d) nem állnak beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt a [Schengeni Információs Rendszerben];

e) nem jelentenek veszélyt a tagállamok közrendjére, belső biztonságára, közegészségügyére vagy nemzetközi kapcsolataira, különösen nem állnak a tagállamok nemzeti adatbázisaiban szereplő ugyanezen okok miatt beutazási tilalmat elrendelő figyelmeztető jelzés hatálya alatt.

[…]”

11 Az 562/2006 rendeletnek a tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek való megfelelés vélelmével kapcsolatos 11. cikke (1) és (3) bekezdésének megfogalmazása átvette az SMVE 6b. cikke (1) és (3) bekezdésének megfogalmazását, kivéve a spanyol nyelvi változatban, amely az említett 11. cikk (3) bekezdésében kimondja:

„Amennyiben az (1) bekezdésben említett vélelem megdöntése sikertelen, a harmadik országbeli állampolgárt az illetékes hatóságok kiutasítják az érintett tagállam területéről.”

12 Az említett rendeletnek a beléptetés megtagadására vonatkozó 13. cikke szerint:

„(1) Meg kell tagadni annak a harmadik országbeli állampolgárnak a tagállamok területére történő beléptetését, aki nem teljesíti az 5. cikk (1) bekezdésében megállapított valamennyi feltételt, és nem tartozik az 5. cikk (4) bekezdésében említett személyek közé. Ez nem érinti a menedékjogra és a nemzetközi védelemre, illetve a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadására vonatkozó különös rendelkezések alkalmazását.

[…]”

13 Ugyanezen rendelet 39. cikkének (1) bekezdése szerint az SMVE 2–8. cikke 2006. október 13-tól hatályát veszti.

14 Az 562/2006 rendelet a 40. cikke értelmében 2006. október 13-án lép hatályba.

A nemzeti szabályozás

15 A Spanyolországban tartózkodó külföldiek jogairól és szabadságjogairól, valamint társadalmi beilleszkedésükről szóló, 2000. január 11-i 4/2000 alkotmányos törvényt (Ley Orgánica sobre derechos y libertades de los extranjeros en Espana y su integración social) (a BOE 2000. január 12-i 10. száma, 1139. o.) a 2000. december 22-i 8/2000 alkotmányos törvény (a BOE 2000. december 23-i 307. száma, 45508. o.), valamint a 2003. november 20-i 14/2003 alkotmányos törvény (a BOE 2003. november 21-i 279. száma, 41193. o., a továbbiakban: külföldiekről szóló törvény) módosította.

16 A külföldiekről szóló törvénynek a külföldiek Spanyolországból való kiutazását szabályozó 28. cikkének (3) bekezdése kimondja:

„A következő esetekben ki kell utazni [a spanyol államterületről]:

[…]

c) a spanyol államterületen maradás érdekében a külföldi által megfogalmazott kérelem közigazgatási hatóság általi elutasítása esetén vagy a Spanyolországban való tartózkodás engedélyezésének hiányában.”

17 A külföldiekről szóló törvény 51. cikke értelmében a külföldiek beutazására és tartózkodására vonatkozó rendelkezések megsértése a jogsértés súlya alapján lehet „kevésbé súlyos”, „súlyos” és „nagyon súlyos”.

18 Az említett törvény 53. cikkének a) pontja szerint súlyos jogsértésnek minősül:

„A jogellenesen spanyol államterületen való tartózkodás, amennyiben a tartózkodás meghosszabbítása vagy a tartózkodási engedély nem került kiadásra, vagy az több mint három hónapja lejárt, anélkül hogy az érintett a jogszabályban előírt határidőn belül kérelmezte volna annak megújítását."

19 A külföldiekről szóló törvény 55. cikke értelmében súlyos jogsértés esetén a szankció legfeljebb 6000 eurót kitevő bírság. A szankció alkalmazásakor az illetékes hatóságnak arányossági kritériumokat kell alkalmaznia, figyelembe véve a vétkesség mértékét, a bekövetkezett kárt, a jogsértésből eredő veszélyt, valamint a jogsértés hatásait.

20 A külföldiekről szóló törvénynek a területről való kiutasításra vonatkozó 57. cikke kimondja:

„(1) Amennyiben a jogsértők külföldiek, és az ezen alkotmányos törvény 53. cikkének a), b), c), d) és f) pontja értelmében vett, a törvény által nagyon súlyosnak vagy súlyosnak minősített magatartást tanúsítanak, a megfelelő közigazgatási eljárást követően bírság helyett a spanyol államterületről történő kiutasítás is alkalmazható.

(2) A megfelelő közigazgatási eljárást követően a külföldi akkor is kiutasítható, ha Spanyolországban több mint egy év szabadságvesztés-büntetéssel fenyegetett bűncselekmény szándékos elkövetése miatt Spanyolországban vagy külföldön elítélték, kivéve ha a büntetett előéletre vonatkozó adatokat a bűnügyi nyilvántartásból törölték.

(3) A kiutasítás és a bírság semmilyen esetben nem alkalmazható együttesen.

[…]”

21 A külföldiekről szóló törvény végrehajtási rendeletének (Reglamento de la Ley de Extranjería) elfogadásáról szóló, 2004. december 30-i 2393/2004 királyi rendelet (a BOE 2005. január 7-i 6. száma, 485. o.) 158. cikke kimondja:

„(1) A Spanyolországban való tartózkodás engedélyezésének hiányában, különösen mert a beutazás vagy a tartózkodás feltételei nem teljesülnek, vagy már nem teljesülnek, vagy mert a tartózkodás meghosszabbítása, a tartózkodási engedély vagy bármely más, a külföldi személy spanyol államterületen való maradásához szükséges okmány iránti kérelmet a közigazgatási hatóság elutasította, […] a közigazgatási határozatnak tájékoztatnia kell az érintettet, hogy köteles elhagyni az országot; ez nem érinti azon lehetőséget, hogy e figyelmeztetést felvegyék az útlevélbe vagy más hasonló okmányba, illetve külön iratba, ha az érintettnek Spanyolországban olyan személyazonosító okmánya van, amely nem teszi lehetővé a megjegyzés *ad hoc* rögzítését.

[…]

(2) A külföldi a kérelmet elutasító határozatban előírt határidőn belül vagy adott esetben legfeljebb az elutasító határozat közlésétől számított tizenöt napon belül köteles kiutazni, kivéve ha kivételes körülmények állnak fenn, és az érintett bizonyítani tudja, hogy megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik; ez esetben a határidő legfeljebb 90 nappal meghosszabbítható. Amennyiben a határidő lejár, és a kiutazásra nem került sor, az e rendelet által [a külföldiekről szóló] törvény 53. cikkének a) pontjában említett esetekre előírt rendelkezések alkalmazandók.

(3) Amennyiben az e cikkben említett külföldiek a fenti bekezdések rendelkezéseinek megfelelően ténylegesen elhagyják a spanyol államterületet, az országba való beutazásuk nem tagadható meg, és a spanyol államterületre való belépésre vonatkozó szabályok betartásával visszatérhetnek Spanyolországba.

[…]”

22 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokból kitűnik, hogy a fent említett nemzeti rendelkezéseket a Tribunal Supremo úgy értelmezi, hogy mivel a kiutasítás szankció, az azt elrendelő határozatnak külön indokolást kell tartalmaznia, és tiszteletben kell tartania az arányosság elvét.

23 A Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy a gyakorlatban, amikor a harmadik országbeli állampolgár nem rendelkezik a Spanyolországba való beutazáshoz vagy az ott-tartózkodáshoz szükséges engedéllyel, és magatartása nem eredményezett súlyosító körülményeket, az alkalmazott szankciónak a bírságra kell szorítkoznia, kivéve ha további körülmény indokolja bírság helyett a kiutasítás elrendelését.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

24 A C-261/08. sz. ügyben az illetékes hatóságok 2006. szeptember 26-án a külföldiekről szóló törvény 53. cikke a) pontjának megsértése miatt közigazgatási eljárást indítottak M. J. Zurita García bolíviai állampolgárral szemben, aki jogellenesen tartózkodott Spanyolországban, mivel nem kapta meg a tartózkodás meghosszabbítását vagy tartózkodási engedélyt, illetve mivel ezen okmányok érvényessége több mint három hónapja lejárt, anélkül hogy az érintett kérelmezte volna azok megújítását.

25 Az említett eljárás végén a Delegado del Gobierno 2006. november 15-én határozatot hozott az érintett személynek a spanyol államterületről való kiutasításáról. E szankciót a schengeni térség területére való belépés öt évre szóló tilalma kísérte.

26 M. J. Zurita García az említett határozatot megtámadta a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 6 de Murcia előtt, amely a keresetet első fokon elutasította. Fellebbezésében az érintett úgy érvelt, hogy e határozatot hatályon kívül kell helyezni, mivel a közigazgatási hatóság nem alkalmazta megfelelően az arányosság elvét a jelen ügy körülményeinek mérlegelésekor, amelyek semmi esetre sem indokolják bírság helyett a kiutasítás elrendelését.

27 A C-348/08. sz. ügyben a Delegado del Gobierno 2007. július 30-án elrendelte A. Choque Cabrera bolíviai állampolgár spanyol államterületről való kiutasítását, aki a külföldiekről szóló törvény 53. cikkének a) pontja értelmében jogellenesen tartózkodott Spanyolországban, mivel nem kapta meg a tartózkodás meghosszabbítását vagy tartózkodási engedélyt, illetve mivel ezen okmányok érvényessége több mint három hónapja lejárt, anélkül hogy az érintett kérelmezte volna azok megújítását.

28 A. Choque Cabrera az említett határozatot megtámadta a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Murcia előtt, amely a keresetet első fokon elutasította. Fellebbezésében az érintett úgy érvelt, hogy e határozatot hatályon kívül kell helyezni, mivel a hatóságok a jelen ügy körülményeinek mérlegelésekor nem alkalmazták az arányosság elvét, és nem indokolták, hogy bírság helyett miért rendelték el a kiutasítást.

29 E körülmények között a Tribunal Superior de Justicia de Murcia úgy határozott, hogy az előtte lévő két ügyben az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából

a következő, az említett mindkét ügyben ugyanúgy megfogalmazott kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a […] Szerződést, különösen az EK 62. cikk 1. pontját és 2. pontjának a) alpontját, valamint az […] 562/2006 rendeletet, különösen ennek 5., 11. és 13. cikkét, hogy ezekkel ellentétes az a spanyol szabályozáshoz hasonló nemzeti szabályozás és az ezt értelmező ítélkezési gyakorlat, amely lehetővé teszi, hogy az Európai Unió területére történő belépéshez vagy az ott-tartózkodáshoz engedéllyel nem rendelkező harmadik országbeli állampolgár kiutasítása helyett bírságot lehessen kiszabni?”

30 A harmadik tanács elnöke a 2009. március 27-i végzésével a C-261/08. és a C-348/08. sz. ügyet a szóbeli szakasz lefolytatása és ítélethozatal céljából egyesítette.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

A C-261/08. sz. ügyben feltett kérdés elfogadhatóságáról

31 A spanyol kormány arra hivatkozik, hogy a C-261/08. sz. ügyben feltett kérdés elfogadhatatlan, mivel az tisztán hipotetikus.

32 Előadja, hogy a büntetőjog visszaható hatálya tilalmának elve kizárja az 562/2006 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében esetlegesen előírt kötelezettség *ratione temporis* alkalmazását, miszerint az alapügybeli tényállás esetén kiutasítással kell szankcionálni, mivel e rendelet csak 2006. október 13-án lépett hatályba, míg az alapeljárás felperesének a spanyol államterületen való jogellenes tartózkodásával kapcsolatban már 2006. szeptember 26-án feljelentést tettek.

33 A spanyol kormány véleménye szerint, mivel az alapügyben szankcióval járó közigazgatási ügyről van szó, amelyre a büntetőeljárásokra vonatkozóan lefektetettekkel azonos elvek, különösen a törvényesség és a büntethetőség elve alkalmazandók, azon szabályozást kell alkalmazni, amely a feljelentésben szereplő tényállás időpontjában hatályban volt, nem pedig a kiutasító határozat nemzeti hatóságok általi meghozatalának időpontjában, azaz 2006. november 15-én alkalmazandó szabályozást; úgy tűnik, hogy ezen álláspontot támogatja a kérdést előterjesztő bíróság is.

34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 234. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az ügy konkrét tényállásának megítélése a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik. Ugyancsak kizárólag az ügyben eljáró és a bírósági döntésért felelősséggel tartozó nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélje mind az előzetes döntéshozatal szükségességét ítéletének meghozatala szempontjából, mind pedig a Bíróság elé terjesztendő kérdések jelentőségét. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések a közösségi jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozni (lásd különösen a C-326/00. sz. IKA-ügyben 2003. február 25-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-1703. o.] 27. pontját; a C-145/03. sz. Keller-ügyben 2005. április 12-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-2529. o.] 33. pontját; a C-419/04. sz. Conseil général de la Vienne ügyben 2006. június 22-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-5645. o.] 19. pontját és a C-537/07. sz. Gómez-Limón-ügyben 2009. július 16-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-6525. o.] 24. pontját).

35 A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéséről való határozathozatalt, ha a közösségi jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd különösen a C-379/98. sz. PreussenElektra-ügyben 2001. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-2099. o.] 39. pontját, a C-390/99. sz. Canal Satélite Digital ügyben 2002. január 22-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-607. o.] 19. pontját és a fent hivatkozott Gómez-Limón-ügyben hozott ítélet 25. pontját).

36 Mindazonáltal a Bíróság továbbá úgy ítélte meg, hogy kivételes esetekben jogosult saját hatáskörének megállapítása céljából megvizsgálni azokat a körülményeket, amelyek

mellett a nemzeti bíróság hozzá fordult (lásd ebben az értelemben a 244/80. sz. Foglia-ügyben 1981. december 16-án hozott ítélet [EBHT 1981., 3045. o.] 21. pontját). Az együttműködés szelleme ugyanis, amelyben az előzetes döntéshozatali eljárást le kell folytatni, magában foglalja, hogy a nemzeti bíróság a maga részéről figyelemmel van a Bíróságra ruházott feladatra, amely a tagállamok igazságszolgáltatásához való hozzájárulását jelenti, és nem pedig általános vagy hipotetikus kérdésekről való jogi véleménynyilvánítást (a fent hivatkozott Foglia-ügyben hozott ítélet 18. és 20. pontja; a 149/82. sz. Robards-ügyben 1983. február 3-án hozott ítélet [EBHT 1983., 171. o.] 19. pontja, valamint a C-83/91. sz. Meilicke-ügyben 1992. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1992., I-4871. o.] 25. pontja).

37 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy azon időpontban, amikor a C-261/08. sz. ügyben az alapeljárás felperesének a spanyol államterületen való jogellenes tartózkodásával kapcsolatban feljelentést tettek, azaz 2006. szeptember 26-án az 562/2006 rendelet még nem lépett hatályba, ily módon felmerülhet a kérdés, hogy az ezen ügy alapjául szolgáló tényállásra tekintettel szükséges-e az említett rendelet értelmezése.

38 Az SMVE 6b. cikkét, nem pedig az 562/2006 rendelet 11. cikkének (3) bekezdését kellene alkalmazni, ha a tényállás időpontja lenne a C-261/08. sz. ügyben *ratione temporis* alkalmazandó jogszabályt meghatározó kritérium. Az SMVE 6b. cikke ugyanis azon cikkek között szerepel, amelyek az 562/2006 rendelet 39. cikke értelmében 2006. október 13-án hatályukat vesztették.

39 Mindenesetre azonban, ahogyan a főtanácsnok az indítványának 27. pontjában kiemelte, az 562/2006 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése csak átveszi az SMVE 6b. cikke (3) bekezdésének megfogalmazását, amely hatályban volt, amikor az alapeljárás felperesének a spanyol államterületen való jogellenes tartózkodásával kapcsolatban feljelentést tettek.

40 Továbbá meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a C-348/08. sz. egyesített ügy alapjául szolgáló jogvita keretében ugyanúgy fogalmazta meg a Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést, amely ügy tényállása akkor valósult meg, amikor az említett rendelet már hatályban volt.

41 Ennélfogva az e két egyesített ügyben feltett kérdést elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

42 Előzetesen ki kell emelni, hogy a kérelem az EK 62. cikk 1. pontjának és 2. pontja a) alpontjának, valamint az 562/2006 rendelet 5., 11. és 13. cikkének értelmezésére vonatkozik.

43 Márpedig mindenekelőtt ki kell fejteni, hogy az EK 62. cikk 1. pontja és 2. pontjának a) alpontja jelenti a jogalapot a Tanács azon fellépéséhez, amely olyan intézkedések elfogadására irányul, amelyek biztosítják, hogy a személyeket a belső határok átlépésekor ne ellenőrizzék, valamint amelyek a tagállamok külső határainak átlépésére vonatkoznak, és mint olyan nem az a célja vagy a hatása, hogy harmadik országbeli állampolgárok számára jogokat biztosítson, sem pedig az, hogy a tagállamokkal szemben kötelezettségeket írjon elő.

44 Továbbá az 562/2006 rendelet 5. cikke meghatározza a harmadik országbeli állampolgárok beutazásának feltételeit, amikor azok hat hónapon belül három hónapot meg nem haladó tartózkodás érdekében lépik át a külső határt, míg az említett rendelet 13. cikke az olyan harmadik országbeli állampolgároknak a tagállamok területére történő beléptetésének megtagadására vonatkozik, akik az említett valamennyi feltételt nem teljesítik.

45 Következésképpen az 562/2006 rendelet 5. és 13. cikke már nem szabályozza az olyan harmadik országbeli állampolgárok helyzetét, mint M. J. Zurita García és A. Choque Cabrera, akik határozatlan ideje már spanyol államterületen tartózkodtak, amikor jogellenes tartózkodásuk miatt elrendelték a kiutasításukat.

46 Végül tekintettel arra, hogy nem zárható ki, hogy a C-261/08. sz. ügyben az SMVE 6b. és 23. cikke *ratione temporis* alkalmazható lehet (lásd a jelen ítélet 37. és 38. pontját) – amint azt az osztrák kormány és az Európai Közösségek Bizottsága felveti – a kérdést előterjesztő bíróságnak adandó hasznos válasz érdekében, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálata keretében figyelembe kell venni az SMVE említett cikkeit (lásd analógia útján a C-275/06. sz. Promusicae-ügyben 2008. január 29-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-271. o.] 46. pontját és a C-346/06. sz. Rüffert-ügyben 2008. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-1989. o.] 18. pontját).

47 Ugyanis, amint a megfogalmazásából kitűnik, az SMVE 23. cikke mindazon személyekre alkalmazandó, akik nem rendelkeznek valamely tagállam állampolgárságával, és nem felelnek meg, vagy már nem felelnek meg a rövid tartózkodásra vonatkozó, valamely tagállam területén alkalmazandó feltételeknek; az előzetes döntéshozatalra utaló határozatokban szereplő tényállás leírása alapján úgy tűnik, hogy erről van szó mind M. J. Zurita García, mind pedig A. Choque Cabrera esetében.

48 Ebből következik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy az SMVE 6b. és 23. cikkét, valamint az 562/2006 rendelet 11. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy amikor valamely harmadik országbeli állampolgár jogellenesen tartózkodik valamely tagállam területén, mert nem felel meg, vagy már nem felel meg a tartózkodás időtartamára vonatkozó, e tagállamban alkalmazandó feltételeknek, e tagállam köteles vele szemben kiutasító határozatot hozni.

49 Mind az SMVE 6b. cikkének (1) bekezdése, mind pedig az 562/2006 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése megdönthető vélelmet állít fel, miszerint, amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányaiban nem szerepel a beléptető bélyegző lenyomata, az illetékes nemzeti hatóságok vélelmezhetik, hogy az úti okmány birtokosa nem felel meg, vagy már nem felel meg az adott tagállamban való tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeknek.

50 Az SMVE 6b. cikkének (2) bekezdése és az 562/2006 rendelet 11. cikkének (2) bekezdése is lehetővé teszi e vélelem megdöntését, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezt olyan hitelt érdemlő módon – például utazási jegy vagy a tagállamok területén kívül

való tartózkodásának bizonyítására alkalmas eszköz útján – bizonyítja, amelyből megállapítható, hogy teljesítette a rövid tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeket.

51 Az SMVE 6b. cikkének (3) bekezdése, valamint az 562/2006 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése értelmében, amennyiben az e mindkét cikk (1) bekezdésben említett vélelem megdöntése sikertelen, a harmadik országbeli állampolgárt az illetékes hatóságok kiutasíthatják az érintett tagállam területéről.

52 A Bizottság jogosan hangsúlyozza, hogy eltérés van az 562/2006 rendelet 11. cikke (3) bekezdése spanyol nyelvű változatának és a többi nyelvi változatnak a megfogalmazása között.

53 A spanyol nyelvi változatban ugyanis e rendelkezés kötelezettséget ír elő, mivel kimondja, hogy a harmadik országbeli állampolgárt az érintett tagállam illetékes hatóságai „ki fogják utasítani" e tagállam területéről, ha a vélelem megdöntése sikertelen. Az összes többi nyelvi változatban viszont a kiutasítás lehetőségként jelenik meg az említett hatóságok számára.

54 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően egy közösségi jogi aktus egységes alkalmazása, és ennélfogva egységes értelmezése érdekében az nem vizsgálható elszigetelten valamelyik nyelvi változatában, hanem mind alkotójának tényleges szándéka, mind pedig az általa követett cél alapján kell értelmezni, figyelembe véve többek között az összes nyelvi változatot (lásd különösen a 29/69. sz. Stauder-ügyben 1969. november 12-én hozott ítélet [EBHT 1969., 419. o.] 3. pontját; az 55/87. sz. Moksel Import und Export ügyben 1988. július 7-én hozott ítélet [EBHT 1988., 3845. o.] 15. pontját; a C-268/99. sz., Jany és társai ügyben 2001. november 20-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-8615. o.] 47. pontját, valamint a C-188/03. sz. Junk-ügyben 2005. január 27-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-885. o.] 33. pontját).

55 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy egy közösségi rendelkezés valamely nyelvi változatának megfogalmazása nem szolgálhat e rendelkezés értelmezésének kizárólagos alapjául, illetve e tekintetben nem élvezhet elsőbbséget más nyelvi változatokkal szemben. Az ilyen megközelítés ugyanis összeegyeztethetetlen lenne a közösségi jog egységes alkalmazásának követelményével (lásd a C-149/97. sz. Institute of the Motor Industry ügyben 1998. november 12-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-7053. o.] 16. pontját, a C-187/07. sz. Endendijk-ügyben 2008. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-2115. o.] 23. pontját, valamint a C-239/07. sz., Sabatauskas és társai ügyben 2008. október 9-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-7523. o.] 38. pontját).

56 A jelen ügyben, mivel az 562/2006 rendelet 11. cikke (3) bekezdésének kizárólag a spanyol nyelvi változata tér el a többi nyelvi változat megfogalmazásától, arra kell következtetni, hogy a jogalkotó tényleges szándéka nem arra irányult, hogy az érintett tagállamokkal szemben előírja azon kötelezettséget, hogy területükről utasítsák ki a harmadik országbeli állampolgárt, amennyiben nem sikerül megdöntenie az ugyanezen cikk (1) bekezdésében foglalt vélelmet, hanem lehetőséget adott arra, hogy így járjanak el.

57 Ezen értelmezést támasztja alá – amint erre a főtanácsnok az indítványának 43. pontjában kiemelte – azon tény is, hogy az SMVE 6b. cikkének spanyol nyelvi változata, amelynek megfogalmazását az 562/2006 rendelet 11. cikke átvette, a többi nyelvi változathoz igazodik az érintett tagállamok azon lehetőségét illetően, hogy kiutasíthatják a harmadik országbeli állampolgárt, ha utóbbinak az említett vélelmet nem sikerül megdöntenie.

58 Meg kell még vizsgálni, hogy – amint az osztrák kormány előadja – az SMVE 23. cikkéből az következik-e, hogy a tagállamoknak ki kell utasítaniuk a területükről minden, ott jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt, kivéve ha fennáll a menedékjog vagy a nemzetközi védelem biztosításának valamely indoka. Így az említett rendelkezés kizárná annak lehetőségét, hogy a tagállam a kiutasítás elrendelése helyett bírságot szabjon ki.

59 Az SMVE 23. cikkének ezen értelmezése nem fogadható el.

60 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy az SMVE 23. cikkének megfogalmazása az abban foglalt eltérésekre tekintettel nem ír elő olyan szigorú értelemben vett kiutasítási kötelezettséget.

61 Egyrészről az említett 23. cikk (1) bekezdése, amely az ellenőrzések belső határokon való megszüntetésére és a személyek mozgására vonatkozó II. címnek a külföldiek mozgásának feltételeit tartalmazó 4. fejezetének része, előnyben részesíti a harmadik országbeli állampolgár önkéntes távozását, ha az nem felel meg, vagy már nem felel meg a rövid tartózkodásra vonatkozó, az érintett tagállam területén alkalmazandó feltételeknek.

62 Ugyanez vonatkozik az említett 23. cikk (2) bekezdésére, amely szerint a harmadik országbeli állampolgár, aki valamely tagállam által kiadott érvényes ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezik, köteles haladéktalanul e tagállam területére távozni.

63 Másrészről, az SMVE 23. cikkének (3) bekezdése ugyan kimondja, hogy bizonyos körülmények között a harmadik országbeli állampolgárt ki kell utasítani azon tagállamból, amelynek a területén elfogták, e következmény azonban az érintett tagállam nemzeti jogszabályaiban előírt feltételektől függ. Amennyiben e jogszabályok alapján a kiutasítás nem megengedett, az említett tagállam megengedheti az érintett személynek, hogy a területén maradjon.

64 Így az egyes tagállamok nemzeti jogszabályaiban kell előírni, különösen a kiutasítás elrendelésének feltételeit illetően, az SMVE 23. cikkében megállapított alapszabályok alkalmazási feltételeit azon harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan, akik nem felelnek meg, vagy már nem felelnek meg a területükön való rövid tartózkodás feltételeinek.

65 Az írásbeli szakasz keretében a Bíróságnak szolgáltatott információkból kitűnik, hogy az alapeljárásokban a nemzeti jog értelmében a bírságot kiszabó határozat nem jelent olyan jogcímet, amely lehetővé teszi a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli

állampolgárnak, hogy jogszerűen a spanyol államterületen maradjon, továbbá hogy – függetlenül attól, hogy e bírságot megfizették-e, vagy sem – e határozatot a területről tizenöt napon belül való távozásra vonatkozó figyelmeztetéssel együtt közlik az érintettel, és amennyiben az ennek nem tesz eleget, a külföldiekről szóló törvény 53. cikkének a) pontja alapján vele szemben büntetőeljárás indítható, és azonnali hatállyal kiutasítható.

66 Következésképpen a feltett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az SMVE 6b. és 23. cikkét, valamint az 562/2006 rendelet 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy amikor valamely harmadik országbeli állampolgár jogellenesen tartózkodik valamely tagállam területén, mert nem felel meg, vagy már nem felel meg a tartózkodás időtartamára vonatkozó, e tagállamban alkalmazandó feltételeknek, e tagállam nem köteles vele szemben kiutasító határozatot hozni.

A költségekről

67 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A tagállamok illetékes hatóságaira vonatkozó, a tagállamok külső határainak harmadik országbeli állampolgárok által történő átlépésekor az úti okmányok rendszeres bélyegzésének követelményéről, valamint a schengeni megállapodás végrehajtásáról szóló schengeni egyezmény és a Közös Kézikönyv rendelkezéseinek e célból történő módosításáról szóló, 2004. december 13-i 2133/2004/EK tanácsi rendelettel módosított, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, Schengenben, 1990.

június 19-én aláírt egyezmény 6b. és 23. cikkét, valamint a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy amikor valamely harmadik országbeli állampolgár jogellenesen tartózkodik valamely tagállam területén, mert nem felel meg, vagy már nem felel meg a tartózkodás időtartamára vonatkozó, e tagállamban alkalmazandó feltételeknek, e tagállam nem köteles vele szemben kiutasító határozatot hozni.

Aláírások